

מידע כללי לסטודנטים בוגרי מסלול השלמות בתוכנית מוסמך התנסות בשדה במסגרת הפרקטיקום – לקראת שנה"ל תשפ"ה

בשנת הלימודים השניה בתוכנית המ"א על כל סטודנט/ית להשלים התנסות בשדה במסגרת הפרקטיקום. מטרת הפרקטיקום להעשיר את מיומנויותיו/ה המקצועיות בעולם הפרקטיקה ולאפשר אינטגרציה בין התיאוריה והפרקטיקה בתחום בו מתמחה הסטודנט/ית במסגרת לימודיו במ"א. הפרקטיקום מתחיל עם תחילת שנת הלימודים ומסתיים עם סיום שנת הלימודים. מסגרת הפרקטיקום כוללת התנסות בפועל של יום בשבוע לאורך שנת הלימודים, ז"א כארבע שעות שבועיות של טיפול ישיר, ושלוש שעות של ישיבות צוות, הצגות מקרה וכו' ושעה וחצי להדרכה פרטנית. היקף ההדרכה הוא 50 שעות לאורך שנת הלימודים. ההדרכה תינתן ע"י מדריך/ה אישי/ה של הסטודנט/ית במקום העבודה באופן רצוף וסדיר בכפוף לחוזה הדרכה שנחתם בין המדריך/ה והסטודנט/ית עד תחילת שנת הלימודים.

1. חוזה הדרכה בין הסטודנט/ית למדריך/ה:

עד תחילת שנה"ל יש לחתום על חוזה הדרכה בין הסטודנט/ית למדריך/ה. את החוזה יש להעביר ליחידה ללימודי שדה לגבי לילך אורון בכתובת המייל: larzi@univ.haifa.ac.il. החוזה החתום מהווה אישור על פרקטיקום עבור הסטודנט/ית ואסמכתא להוצאת מינוי למדריך/ה לצורך תשלום שכר הדרכה.

את החוזים יש להעביר למזכירות היחידה ללימודי שדה עד לתאריך 15/7 אלא אם התקבל אישור ממתאמת הפרקטיקום לדחייה.

2. זרישות הפרקטיקום בהתאם לתחומים השונים (למגמות השונות):

תחום קליני ותחום טיפול בטראומה – מקום התנסות: ארגון/שירות/תחנה בהם מתבצעים טיפולים פרטניים קליניים ממושכים בהתאם למדיניות השרות. היקף התנסות: 4 מטופלים ישירים, עבודה רק עם מטופלים מבוגרים. במקרים חריגים תאושר התנסות במתודה של טיפול קבוצתי + 3 מטופלים פרטניים.

תחום ילד ונוער – מקום התנסות: בכל מסגרות הטיפול בילד ונוער - בקהילה ובפנימיות - כולל: תחנות להתפתחות הילד, תחנות לטיפול בילד ובמשפחה, מרפאות בריאות הנפש לילד ונוער, מרכזי ילדים הורים, נתיבים להורות, פנימיות ומסגרות נוער ונוער קצה. היקף התנסות: ארבע שעות טיפוליות בשבוע (בטיפול בילדים יש גם הדרכות הורים ולכן ההגדרה היא א לפי שעות טיפול ולא לפי מטופלים). מאושרת גם התנסות במתודה של טיפול קבוצתי + 2 מטופלים פרטניים.

תחום שיקום – מקום התנסות: בכל המסגרות השיקומיות, ניתן גם בתחנות לבריאות נפש בטיפול בהיבטים שיקומיים כמו סל שיקום, טיפול כרוני וכדומה. מאושרת גם התנסות במתודה של טיפול קבוצתי. היקף התנסות: ארבעה מטופלים או קבוצה + שני מטופלים.

תחום מנהיגות ושינוי חברתי – התנסות בשדה באחד משלושת התחומים: פרקטיקת מדיניות, פרקטיקת ניהול או פרקטיקת יזמות חברתית.

❖ **פרקטיקום בפרקטיקת מדיניות:** התמקדות בקידום שינויים חברתיים – זיהוי לקונות במדיניות חברתית ומעורבות בתהליכי שינוי. מסגרת זמן של ארבע שעות בשבוע.

❖ **פרקטיקום בפרקטיקת ניהול:** התמקדות בתמה מרכזית מהתחום הניהולי. תנאי נדרש: ניהול בפועל של צוות או ריכוז תחום בשירות. לפחות 3-5 אנשים המנוהלים על ידי הסטודנט. מסגרת זמן של כארבע שעות בשבוע.

❖ **פרקטיקום ביזמות חברתית:** התמקדות בהקמת שירות חברתי או תכנית המיועדת לשיפור שירות קיים. כלל הסטודנטים בתחום של מנהיגות ושינוי חברתי מתבקשים לצרף לטופס "הצהרת הכוונות" **חתימה של הממונה הישיר** בשירות בו הם עובדים/מבצעים את ההכשרה המעידה על הסכמתו ותמיכתו בתהליך.

בכל התחומים (המגמות) הסטודנטים נדרשים להגיש למדריך האישי דוחות תהליכים ו/או תיעוד התואם את עבודתם במקום ההכשרה.

3. הדרכה קבוצתית:

הפרקטיקום מלווה בהדרכה קבוצתית המתקיימת בימי שני, שעות ההדרכה הקבוצתית יפורסמו בסמוך למועד ההרשמה. בהדרכה הקבוצתית יש חובת השתתפות פעילה הכוללת הצגת תכנית עבודה לפרקטיקום והצגת מקרים בקבוצה. הצגת המקרה בקבוצה תלווה בהגשת דוח על תהליך ההתערבות (דוח תהליכי, ורבט וכדומה). החלוקה לקבוצות ההדרכה מתבצעת בהתאם לתחומים השונים (למגמות השונות) ובהתאם לתחומי ההתערבות השונים. החלוקה תתפרסם עם תחילת שנת הלימודים.

4. כללי נוכחות בהדרכה הקבוצתית:

בהדרכה הקבוצתית קיימת חובת נוכחות **בכל** המפגשים, גם המקוונים, והגעה לשיעורים בזמנים שנקבעו על ידי המדריך הקבוצתי. היעדרויות מאושרות ממפגשים, גם המקוונים, רק במצבים הבאים: חולי, מילואים, שמחות במשפחה הגרעינית, או להבדיל אירועים טראגיים במשפחה, וחופשות המאושרות על ידי האוניברסיטה ועד 2 מפגשים בכל סמסטר. היעדרות ממפגש מחייבת דיווח בכתב (דרך דוא"ל) והסבר למדריך הקבוצתי באופן מיידי ככל הניתן. במקרה של מחלה יש להציג אישור רפואי. היעדרות בשל מחלה, ללא אישור מחלה, משמעה היעדרות לא מאושרת. איחור לשיעור של מעבר לרבע שעה, משמעו היעדרות לא מאושרת אשר תמנע את הכניסה למפגש. * תקופת חל"ד – מאושרת עד 4 שבועות, בכפוף לקבלת אישור התאמות מדיקנט הסטודנטים.

5. הערכה מסכמת להכשרה:

בסיום סמסטר ב' יש להעביר ליחידה ללימודי שדה לגבי לילך אורון בכתובת המייל: larzi@univ.haifa.ac.il, הערכה מסכמת של המדריך האישי במקום ההכשרה ביחס לתפקוד בפרקטיקום.

6. אישור עמידה בפרקטיקום:

בסיום שנת הלימודים, הסטודנט/ית יקבל אישור על סיום הפרקטיקום רק לאחר מילוי כל חובות הפרקטיקום. סה"כ חובות הפרקטיקום הינן כדלקמן:
א. הערכת סוף פרקטיקום של המדריך/ה האישי חתומה על-ידי המדריך/ה והסטודנט/ית.
ב. אישור המדריך/ה הקבוצתי/ת על עמידה בחובות ההדרכה הקבוצתית.

7. הפסקת התנסות בפרקטיקום במהלך שנת הלימודים:

התנסות בשדה במסגרת הפרקטיקום המלווה בהדרכה קבוצתית לאורך כל שנת הלימודים, הינה חלק מובנה מתוכנית הלימודים בתואר השני והיא מהווה תנאי להכרה בזכאות לתואר שני בעבודה סוציאלית. בהתאם לכך, הפסקה בלתי מתוכננת בפרקטיקום במשך שנת הלימודים בגין סיבות בלתי צפויות מחייבת פניה בכתב למתאמת הפרקטיקום בכדי לבחון את השלכות מצב זה על היכולת להשלים את חובות התואר. במידת הצורך השלכות הפסקת ההתנסות בשדה במסגרת הפרקטיקום, ייבחנו על ידי ראש היחידה ללימודי שדה, ראש תכנית התואר השני וראש המגמה.

בהצלחה ושנת לימודים פורייה

ד"ר רוני מיכאלי שדה, מתאמת הפרקטיקום
עו"ס תמי בן שמעון, ראש היחידה ללימודי שדה